

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 632/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 50 ods. 6 a čl. 144 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 7 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Urtost 1/2017 z 28. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 50 ods. 6 a čl. 144 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 7 ods. 1

a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Urtost 1/2017 z 28. marca 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ svoju sťažnosť argumentačne doplnil podaniami doručenými ústavnému súdu 26. mája 2017, 6. júna 2017, 16. júna 2017, 23. júna 2017, 19. septembra 2017, 9. novembra 2017 a 6. decembra 2017.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol právoplatným rozsudkom Mestského súdu v Brne sp. zn. 1 T 38/2001 z 21. mája 2002 v spojení s uznesením Krajského súdu v Brne sp. zn. 3 To 324/2002 zo 4. septembra 2002 (ďalej aj „cudzíe rozhodnutie“) uznaný za vinného „zo spáchania dvoch trestných činov lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. Českej republiky, v obidvoch prípadoch ako obzvlášť nebezpečný recidivista, trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. Českej republiky, ako obzvlášť nebezpečný recidivista a trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák. Českej republiky“ a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. Ntc 4/06 z 3. apríla 2006 (ďalej aj „rozsudok o uznaní cudzieho rozhodnutia“) podľa § 518 ods. 1 a 3 Trestného poriadku a s prihliadnutím na § 515 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku uznal právoplatné cudzie rozhodnutie na území Slovenskej republiky a zároveň vyslovil podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, že vo výkone uloženého trestu sa bude pokračovať bez jeho premeny. Sťažovateľ podaniami doručenými krajskému súdu 23. a 29. marca 2016 podal návrh na obnovu uznávacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. Ntc 4/2006, ktorý odôvodnil tým, že celková dĺžka výkonu trestu v jeho prípade presahuje maximálnu možnú dobu výkonu trestu na území Slovenskej republiky, a to z dôvodu, že v čase, keď krajský súd rozhodol o uznaní cudzieho rozhodnutia, mal na území Slovenskej republiky nariadený a nevykonaný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 6/97 z 13. februára 1997 vo výmere osem rokov a osem mesiacov, a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 T 142/97 z 10. marca 1998 vo výmere osem rokov a štyri mesiace, z ktorých celkovo vykonal dva roky väzbou. Podľa sťažovateľa súčet týchto trestov spolu s nevykonanou časťou trestu odňatia slobody

na základe uznaného cudzieho rozhodnutia presahuje najvyššiu možnú výmeru trestu odňatia slobody, keď má celkovo vykonať dvadsaťsedem rokov (po započítaní výkonu väzby). Krajský súd uznesením sp. zn. 4 Ntok 1/2016 z 15. júna 2016 návrh na obnovu konania zamietol podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku. Na základe sťažnosti sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Urtost 3/2016 z 13. septembra 2016 označené uznesenie krajského súdu zrušil a uložil mu vo veci znovu konať a rozhodnúť, keď poukázal na to, že krajský súd pri svojom rozhodovaní nemal k dispozícii spisy okresného súdu, ktoré možno považovať za dôkazy súdu skôr neznáme. Krajský súd po vrátení veci opätovne rozhodol o návrhu sťažovateľa uznesením sp. zn. 4 Ntok 1/2016 z 30. novembra 2016, ktorým povolil obnovu konania vedeného pod sp. zn. Ntc 4/06 a súčasne zrušil rozsudok o uznaní cudzieho rozhodnutia. Na základe sťažnosti prokurátora najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil označené uznesenie krajského súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a súčasne návrh na povolenie obnovy konania zamietol.

3. Sťažovateľ namieta, že trest, ktorý vykonáva, je protizákonný a v rozpore s označenými článkami ústavy a dohovoru. Uznaním cudzieho rozhodnutia došlo k porušeniu zákona, čo sa týka výmery trestu, ktorý je v rozpore s ustanovením § 297 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006. Podľa sťažovateľa napadnuté uznesenie, ktoré vydal iný senát najvyššieho súdu, je v rozpore s právnym názorom vysloveným v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 4 Urtost 3/2016 z 13. septembra 2016 a je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Skutočnosť, že v jeho prípade došlo k porušeniu zákona, opakovane konštatoval najvyšší súd, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Podľa sťažovateľa krajský súd pri rozhodovaní o uznaní cudzieho rozhodnutia mal rozhodnúť o premene trestu podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku tak, aby bol zlučiteľný s našim právnym poriadkom.

Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti uviedol: *„Krajský súd pri uznaní cudzieho rozhodnutia mal k dispozícii môj register trestu, a ak by venoval pozornosť v danej veci, zistil by, že mám uložené ďalšie dva tresty slovenskými súdmi, a tieto dva tresty mal krajský súd zrušiť, a s uznaním cudzím rozhodnutím vyniesť rozsudok, ktorý v čase platných zákonov bolo možné uložiť, čo je trest 15 rokov.*

... Trest, ktorý podľa platných Tr. zák. a Tr. por. mi bolo možné udeliť mám vykonaný preto žiadam o urýchlené konanie a nariadenie môjho okamžitého prepustenia z výkonu trestu.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol o porušení jeho v záhlaví označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, a aby mu priznal finančné zadost'učinenie v sume 200 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže nemá dostatok finančných prostriedkov na jeho zabezpečenie.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie v záhlaví rozhodnutia označených práv napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu o povolení obnovy konania o uznaní cudzieho rozhodnutia a návrh na povolenie obnovy konania zamietol. Sťažovateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci najvyšším súdom, ktorý nerešpektoval skôr vyslovený právny názor iného senátu najvyššieho súdu. V zásade však námietky sťažovateľa smerujú proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia.

8. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porovnaj I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porovnaj I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Trestného poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

9. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon

na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

11. Podľa § 518 Trestného poriadku návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia predkladá ministerstvo spravodlivosti súdu, ktorý rozhoduje po písomnom vyjadrení prokurátora na neverejnom zasadnutí (odsek 1).

Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode odsúdený býva alebo má sídlo... (odsek 2).

Krajský súd rozhoduje rozsudkom, ktorý sa doručuje odsúdenému, prokurátorovi a ministerstvu spravodlivosti (odsek 3).

Proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti... (odsek 4).

12. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ možnosť podania riadneho opravného prostriedku (odvolania) nevyužil, odvolanie nepodal, a taktiež ho nepodala ani jedna zo strán konania (prokurátor či minister spravodlivosti). Uvedená skutočnosť vyplýva z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 42/2009 z 24. februára 2010, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie ministerky spravodlivosti proti rozsudku krajského súdu sp. zn. Ntc 4/06 z 3. apríla 2006. Podľa najvyššieho súdu bola dôvodom odmietnutia dovolania podaného ministerkou spravodlivosti skutočnosť, že aj keď napadnutý rozsudok krajského súdu „obsahoval aj správne a zákonné poučenie o možnosti podania opravného prostriedku a bol v zmysle § 518 ods. 3 Tr. por. riadne doručený obžalovanému, prokurátorovi a ministerstvu spravodlivosti... ani jedna zo strán, teda ani minister spravodlivosti, možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti tomuto rozsudku krajského súdu nevyužili. Vzhľadom na skutočnosť, že minister spravodlivosti, v danom prípade ako strana v konaní, nevyužil svoju zákonnú možnosť na podanie odvolania, nie je oprávnený podať v tej istej veci ani dovolanie.“

13. Ústavný súd preto uzavrel, že ak sťažovateľ nevyčerpal predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu, všetky opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, nesplnil tým podmienku ustanovenú v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Keďže sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že odvolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jeho prípadu ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Právomoc všeobecného súdu poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred zásahom do jeho základných práv a slobôd v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu na meritórne prerokovanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

15. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť ako neprípustnú odmietol, pričom sa argumentáciou sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu ním označených práv bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017